

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА  
ПРАВНИЧИЙ КОЛЕДЖ

**Циклова комісія фундаментальних дисциплін**

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Голова циклової комісії

\_\_\_\_\_

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

\_\_\_\_\_

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань \_\_\_\_\_ 08 право \_\_\_\_\_

спеціальність \_\_\_\_\_ 081 право \_\_\_\_\_

інституту, факультету, відділення \_\_\_\_\_ правничий коледж \_\_\_\_\_

(назва інституту, факультету, відділення)

**Кредитно-модульна система  
організації навчального процесу**

Львів – 2016

**Римське приватне право.** Робоча програма навчальної дисципліни для студентів  
(назва дисципліни)

за галуззю знань 08 право, спеціальністю 081 право.

Розробники: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади).

Новосядло І.Ю., спеціаліст вищої категорії, викладач правничого коледжу Львівського національного університету імені Івана Франка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фундаментальних дисциплін

Протокол № \_\_\_ від. “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Голова циклової комісії \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р

Схвалено на засіданні Педагогічної ради правничого коледжу ЛНУ імені Івана Франка

Протокол № \_\_\_ від. “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Голова \_\_\_\_\_ (Цікало В.І.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Новосядло І.Ю., 2016

© Новосядло І.Ю., 2016

## 1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни

**“Римське приватне право”**)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, – 3	Галузь знань <u>08 право</u>	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 1	Спеціальність 081 право	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2		2 й	2 й
Курсова робота -		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 108		2 й	2 й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	<i>Лекції</i>	
		36 год.	20 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		12 год.	4 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		- год.	- год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	84 год.
ІНДЗ:			
Вид контролю: залік			

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання -

для заочної форми навчання -

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета:** ознайомити студентів з основними категоріями римського приватного права, які є складовою сучасного цивільного права, що містить базові категорії різних галузей сучасного приватного і публічного права.

### Завдання:

- засвоїти основні ідеї, поняття, системи, поділи римського приватного права;
- сприяти засвоєнню українськими студентами-юристами основних понять, категорій та усталених формулювань сучасної європейської юриспруденції латинською мовою.

**В результаті вивчення дисципліни студент повинен:**

**Знати:**

- ✓ поняття, категорії, усталені формулювання, які запозичені приватним правом країн Європи з римського права та, одночасно, функціонують у правовій системі України;
- ✓ закономірності та особливості використання основних понять, категорій та усталених формулювань римського права у правових системах західної правової традиції, в тому числі і в українському праві.

**Вміти:**

- ✓ відтворити основні поняття, визначення, класифікації та поділи, закладені у нормах римського приватного права;
- ✓ аналізувати джерела римського приватного права в сенсі наявності в них основних сучасних понять та категорій приватного права;
- ✓ застосовувати набуті знання для розв'язання конкретних життєвих випадків (казусів).

**Змістовий модуль I. “Предмет і значення вивчення римського приватного права”.**

**Студенти повинні знати:**

- ✓ джерела(форми) римського права;
- ✓ джерела пізнання римського права;
- ✓ чинники, які вплинули на формування римського приватного права та зміни, яких воно зазнало завдяки впливу ідей раннього християнства;
- ✓ вміти визначити: основні аспекти впливу римського приватного права на формування європейського права;
- ✓ вид, форму, тип рецепції римського права у правових системах континентального права, в тому числі і в правовій системі України.

Тема 1. Періодизації розвитку римського права. Джерела римського права.

Тема 2. Філософські основи становлення і розвитку римського приватного права.

Тема 3. Вплив ідей християнства на становлення і розвиток окремих інститутів римського приватного права.

Тема 4. Місце римського права в історії формування європейського права (VI- XXI ст.ст.).

Тема 5. Рецепція римського приватного права у Європі.

Тема 6. Кодекс Наполеона (1804 р.) та Німецьке цивільне уложення (1900 р.) порівняльна характеристика.

**Змістовий модуль 2. “Регулювання майнових і пов’язаних з ними немайнових відносин за римським правом”**

**Студенти повинні знати:**

- ✓ правове становище різних категорій населення Риму;
- ✓ особливості правового статусу юридичної особи;
- ✓ види шлюбу та умови вступу у шлюб;
- ✓ види речей; види прав на речі;
- ✓ інститути речового права;
- ✓ принципи римського спадкового права;
- ✓ підстави виникнення зобов’язань;
- ✓ основні ознаки окремих видів договорів;
- ✓ способи захисту майнових прав;
- ✓ види позовів;

**уміти:**

- ✓ визначити вид дієздатності особи;
- ✓ визначити вид шлюбу за ознаками особистих і майнових відносин подружжя;
- ✓ визначити вид речі; визначити вид фактичного і майнового панування над річчю;
- ✓ визначити тип договору;
- ✓ визначити вид позову.

Тема 7. Суб'єкти права у римському праві.

Тема 8. Особливості регулювання шлюбно-сімейних відносин у давньому Римі.

Тема 9. Особливості регулювання майнових відносин за римським правом. Право власності та інші речові права. Володіння і держання.

Тема 10. Становлення і розвиток інститутів спадкового права у римському приватному праві.

Тема 11. Особливості інститутів зобов'язального права у давньому Римі.

Тема 12. Договір - основна підстава виникнення зобов'язань у римському праві. Позадоговірні зобов'язання у римському праві.

Тема 13. Класифікація договорів у римському праві. Окремі види договорів.

Тема 14. Вчення про позов у давньому Римі.

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Римське приватне право”

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						Заочна форма				
	у тому числі:						у тому числі:				
	усього	л	п	лаб	інд	с/р	л	П	лаб	інд	с/р
<b>Модуль 1 “Предмет і значення вивчення римського приватного права”.</b>											
<b>Змістовий модуль 1.</b>											
Тема 1. Періодизації розвитку римського права. Джерела римського права.		1	0,5			4	1				4
Тема 2. Філософські основи і становлення і розвитку і римського приватного права.		1	0,5			2	1				4
Тема 3. Вплив ідей християнства на становлення і розвиток окремих інститутів римського приватного права.		1	1			4	1				4
Тема 4. Місце римського права в історії формування європейського права (VI- XXІст.).		1	0,5			2	1				6
Тема 5. Рецепція римського приватного права у Європі.		1	0,5			4	1	2			8
Тема 6. Кодекс Наполеона (1804р.) та Німецьке цивільне уложення (1900 р.) - зразки рецепції римського приватного права.		1	1			4	1				10
<b>Разом – змістовий модуль 1</b>		<b>6</b>	<b>4</b>			<b>20</b>	<b>6</b>	<b>2</b>			<b>36</b>
<b>Змістовий модуль 2. “Регулювання майнових і пов'язаних з ними немайнових відносин за римським правом”</b>											
	усього	л	п	лаб	інд	с/р	л	П	лаб	інд	с/р

Тема 7. Суб'єкти права у римському праві.		2	1			4	1				6
Тема 8. Особливості регулювання шлюбно-сімейних відносин у давньому Римі.		2	1			4	2				6
Тема 9. Особливості регулювання майнових відносин за римським правом. Право власності та інші речові права. Володіння і держання.		6	1			10	2				4
Тема 10. Становленні і розвиток інститутів спадкового права у римському приватному праві.		4	2			4	2				6
Тема 11. Особливості інститутів зобов'язального права у давньому Римі.		4	1			4	2	0,5			6
Тема 12. Договір - основна підстава виникнення зобов'язань у римському праві. Позадовісні зобов'язання за римським правом.		4	1			4	2	0,5			6
Тема 13. Класифікація договорів у римському праві. Окремі види договорів.		4	1			4	2	1			8
Тема 14. Вчення про позов у давньому Римі.		4	1			6	1				6
Разом – змістовий модуль I		30	12			40	14	2			48
<b>Усього годин</b>		<b>36</b>	<b>12</b>			<b>60</b>	<b>20</b>	<b>4</b>			<b>84</b>

## 5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

### Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет римського приватного права.	2 год.
2	Джерела права у давньому Римі.	2 год.
3	Особи (суб'єкти права) у Римі. Юридичні особи.	4 год.
4	Регулювання сімейних відносин у римському праві.	4 год.
5	Речове право у римській правовій системі.	4 год.
6	Особливості регулювання майнових відносин у континентальному праві. Право власності.	4 год.
7	Особливості регулювання майнових відносин у континентальному праві. Права на чужі речі	4 год.
8	Особливості регулювання майнових відносин у континентальному праві. Спадкове право.	4 год.
9	Особливості регулювання майнових відносин у континентальному праві. Зобов'язальне право.	4 год.
10	Вчення про позов у римському приватному праві	4 год.
	<b>Всього</b>	<b>36 год.</b>

### Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет і значення вивчення римського приватного права для студентів-юристів	2 год.
2	Джерела римського приватного права	2 год.
3	Особи (суб'єкти права) у Римі. Юридичні особи.	2 год.
4	Регулювання сімейних відносин у римському праві.	2 год.
5	Особливості регулювання майнових відносин у Римі та у континентальному праві. Речове право та інші речові права.	4 год.
6	Спадкування за римським приватним правом.	2 год.
7	Зобов'язальне право у давньому Римі та його рецепція у правових системах континентального права.	4 год.
8	Вчення про позов у римському приватному праві.	2 год.
	Всього	20 год.

## 6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

### Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види джерел права у давньому Римі.	2 год.
2	Суб'єкти права у давньому Римі.	2 год.
3	Регулювання сімейних відносин у римському праві.	2 год.
4	Речове право у римській правовій системі.	2 год.
5	Спадкування за римським правом.	2 год.
6	Підстави виникнення зобов'язань у римському праві. Договір як підстава виникнення зобов'язань.	2 год.
	Всього	12 год.

### Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Речове право	2 год.
2	Інститути зобов'язального права у давньому Римі та у правових системах континентального права.	2 год.
	Всього	4 год.

## 8. САМОСТІЙНА РОБОТА

### Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рецепція римського приватного права в країнах Європи (VI – XXI).	4 год.
2	Джерела римського права.	4 год.
3	Джерела пізнання римського права. Кодифікації римського права.	4 год.

	Кодифікація Юстиніана.	
4	Особи (суб'єкти права) в Римі.	4 год.
5	Юридичні особи суб'єкти права в давньому Римі.	4 год.
6	Регулювання сімейних відносин у римському приватному праві.	4 год.
7	Речове право. Володіння і держання у давньому Римі.	6 год.
8	Речове право. Володіння та право власності. Способи захисту речових прав за римським правом.	6 год.
9	Речове право. Права на чужі речі.	5 год.
10	Спадкування за римським правом.	4 год.
11	Загальне вчення про зобов'язання і договір. Договір як основна підстава виникнення зобов'язань у римському приватному праві.	6 год.
12	Окремі види договорів	5 год.
13	Вчення про позов у римському праві	4 год.
	<b>Всього</b>	<b>60 год.</b>

### Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рецепція римського приватного права в країнах Європи (VI – XXI).	6 год.
2	Джерела римського права.	6 год.
3	Джерела пізнання римського права. Кодифікації римського права. Кодифікація Юстиніана.	6 год.
4	Особи (суб'єкти права) в Римі.	6 год.
5	Юридичні особи суб'єкти права в давньому Римі.	6 год.
6	Регулювання сімейних відносин у римському приватному праві.	6 год.
7	Речове право. Володіння і держання у давньому Римі.	6 год.
8	Речове право. Володіння та право власності. Способи захисту речових прав за римським правом.	8 год.
9	Речове право. Права на чужі речі.	8 год.
10	Спадкування за римським правом.	6 год.
11	Загальне вчення про зобов'язання і договір. Договір як основна підстава виникнення зобов'язань у римському приватному праві.	8 год.
12	Окремі види договорів	6 год.
13	Вчення про позов у римському праві	6 год.
	<b>Всього</b>	<b>84 год.</b>

## 9. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ НАВЧАННЯ

-----

## 10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

**Опитування на практичних (семінарських), модульний контроль та залік.**

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;



- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

### Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
<b>A</b>	90 – 100	5	<b>Відмінно</b>	<b>Зараховано</b>
<b>B</b>	81-89	4	<b>Дуже добре</b>	
<b>C</b>	71-80		<b>Добре</b>	
<b>D</b>	61-70	3	<b>Задовільно</b>	
<b>E</b>	51-60		<b>Достатньо</b>	

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

## 12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичне забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни “Римське приватне право”, включає:

- ✓ державні стандарти освіти;
- ✓ робочу навчальну програму;
- ✓ навчальну програму;
- ✓ плани семінарських (практичних) занять та методичні матеріали для їх проведення;
- ✓ завдання для проведення модульного контролю (тестові та електронні варіанти);
- ✓ підручники та навчальні посібники;
- ✓ навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальних дисциплін.

## 13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Базова

#### Джерела

1. **Закони XII таблиць** // Харитонов О.Є. Основи римського приватного права : посібник для аудиторного та самостійного вивчення курсу / Є.О. Харитонов. – Одеса : Букаєв В.В., 2016. – С. 311-318.

2. **Закони XII таблиць** // Федущак-Паславська Г.М. Практикум з римського приватного права / Г.М. Федущак-Паславська. – Львів, 2012. – С.221-230.

3. **Гай. Інституції** // Харитонов О.Є. Основи римського приватного права : посібник для аудиторного та самостійного вивчення курсу / Є.О. Харитонов. – Одеса : Букаєв В.В., 2016. – С. 319-334.

4. **Дигести Юстиніана** // Харитонов О.Є. Основи римського приватного права : посібник для аудиторного та самостійного вивчення курсу / Є.О. Харитонов. – Одеса : Букаєв В.В., 2016. – С. 335-339.

#### **Навчальна література**

1. Калюжний Р.А., Вовк В.М. Римське приватне право : [підруч. для вищ.навч. закл.] / Калюжний Р.А., Вовк В.М. – К.: Атіка, 2012. – 408 с.

2. Орач Є.М, Тищик Б.Й. Римське приватне право : підручник / Є.М. Орач, Б.Й. Тищик. – К.: ІнЮре, 2012. – 568с.

3. Основи римського приватного права : підруч. / за заг. ред. В.І. Борисової, Л.М. Баранової. – Харків : Право, 2008. – 224 с.

4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римське право : підруч. / О.А. Підпригора, Є.О. Харитонов. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 528 с.

5. Федущак-Паславська Г.М. Практикум з римського приватного права / Г.М. Федущак-Паславська. – Львів, 2012. – 315 с.

6. Харитонов О.Є. Основи римського приватного права : посібник для аудиторного та самостійного вивчення курсу / Є.О. Харитонов. – Одеса : Букаєв В.В., 2016. – 399 с.

#### **Допоміжна**

1. Балко О. Відносини між батьками та дітьми в країнах романо-германського типу правової системи: історико-правові аспекти / Олеся Балко // Юридична Україна. – 2010. – № 10 (94). – С. 21–27 .

2. Балко О. Етико-правові традиції у сімейному праві країн романо-германського типу правової системи / О. Балко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матер. XVII регіональної наук.-практич. конф. (Львів, 3-4 лютого 2011 р.). – Львів : Юрид. ф-т ЛНУ ім. І Франка. – 2011. – С. 48–50.

3. Балко О. Інститут брака в каноническом праве / Олеся Балко // *Legea Si Viata. Publicatie stiintifico-practica.* – 2014. – № 2/2 (226). – С. 3–6. (Республіка Молдова)

4. Балко О. Місце інституту шлюбу у системі права Давнього Риму/ О. Балко // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Вип.56. – 2012. – С. 74–79.

5. Балко О. Принципи правового регулювання шлюбних відносин у Давньому Римі / Олеся Балко // Юридична Україна. – 2012. – №11 (119). – С. 23–27.

6. Балко О. Розвиток шлюбно-сімейних відносин в Україні за Кодексом «Права, за якими судиться малоросійський народ», 1743 р. / Олеся Балко // Аспірантсько-студентська наукова конференція «Професор Володимир Семенович Кульчицький – видатний історик права Львівського національного університету імені Івана Франка» (присвячена пам'яті проф. В.С. Кульчицького) (Львів, 22 грудня 2010 р.). – Львів : Юрид. ф-т ЛНУ ім. І. Франка. – 2011. – С. 19–20.

7. Балко О. Становлення інституту шлюбу в римському праві та у країнах романо-германського типу правової системи / Олеся Балко // Журнал Верховної Ради України ВІСН. – 2010. № 12. – С. 5–8.

8. Балко О.О. Відносини між подружжям за законодавством Юстиніана / Олеся Олексіївна Балко // Римське право і сучасність: матер. Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 6 червня 2014 р.). – Т. 1. – Одеса : Фенікс. – 2014. – С. 26–28.

9. Балко О.О. До питання про правову природу інституту шлюбу у Давньому Римі / О.О. Балко // Римське право і сучасність: матер. Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 28 травня 2011 р.). – у 2 ч. – Одеса : Фенікс. – 2011. – Ч. 1. – С. 52-54.

10. Балко О.О. Значення приданого у Давньому Римі / О.О. Балко // Особливості розвитку публічного та приватного права в Україні : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 07-08 вересня 2013 р.). – Харків : ГО «Асоціація аспірантів-юристів». – 2013. – С. 5–8.
11. Балко О.О. Інститут шлюбу у канонічному праві / О.О. Балко // Юридическая наука в XXI веке: перспективные и приоритетные направления исследований: матер. Междунар. науч.-практ. конф. (г. Симферополь, 13-14 сентября 2013 г.). – Симферополь : Научное объединение «Юридическая мысль». – 2013. – С. 6–9.
12. Балко О.О. Підстави розірвання шлюбу в Давньому Римі // Нове міжнародне та національне законодавство – нові завдання юридичної науки : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14-15 вересня 2013 р.) – К. : Центр правових наукових досліджень. – 2013. – С. 41–43.
13. Балко О.О. Принципи регулювання шлюбних відносин у Давньому Римі / Олеся Олексіївна Балко // Римське право і сучасність (Шерешевські читання) : матер. Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 11-12 травня 2012 року). – Одеса : 2012. – С. 27–28.
14. Балко О.О. Шлюб і шлюбні відносини у країнах континентального типу правової системи / Олеся Олексіївна Балко // Римське право і сучасність: матер. Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24 травня 2013 р.). – Т.1. – Одеса : Фенікс. – 2013. – С. 122–125.
15. Баранів О. Римське право. Ч. 1 : Вступ до науки римського права. – Мюнхен, 1947.
16. Барон Ю. Система римського громадянського права. – СПб : Издательство Р. Асланова "Юридический центр Пресс", 2005.
17. Бартошек М. Римское право: понятия, термины, определения. - М., 1989.
18. Вакулик І.І. Римське право в латиномовній термінології: методичний посібник. – К. : Вид. центр НУБІП України, 2010. - 140 с.
19. Гужва А. М. Інтерес і місце виконання договору в сучасному правозастосуванні й римському праві // Право і безпека. - 2010. - № 1. – С. 148-152.
20. Гужва А. М. Співвідношення інтересу і збитків за римським правом // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. – Одеса: Юрид. літ., 2008. - Вип. 41. - С. 184-190.
21. Гужва А. М. Формули «Quod interest», «quanti interest» у договорі найму за римським правом // Актуальні проблеми держави і права зб. наук. пр. – Одеса, 2009. - Вип. 51. -С. 19-24.
22. Давидова І. В. До проблеми визначення категорії обману в римському праві // Науковий вісник Ужгородського національного університету.-2011.-№ 17. – С. 100-103.
23. Дождев Д.В. Римское частное право: Учебник для вузов / Под общ. ред. проф. В.С. Нерсесянца. – М.: Норма, 2003.
24. Ємельянова Л. В. Вимоги до виконання зобов'язань в Римському праві // Право ХХІ століття: становлення та перспективи розвитку: Збірник наукових праць. - Миколаїв, 2006. - С. 68-72.
25. Ємельянова Л. В. Завдаток як один з реальних спеціальних засобів забезпечення контрактних зобов'язань в Стародавньому Римі // Актуальні проблеми політики. - 2006. - Вип. 28. - С.70-74.
26. Ємельянова Л. В. Історіографія концепції забезпечення належного виконання контрактів у римському праві // Визначальні тенденції генезису державності і права. Збірник наукових праць. - Миколаїв, 2007. – С. 91-96.
27. Ємельянова Л. В. Класифікація засобів забезпечення зобов'язань, що існували у Стародавньому Римі // Актуальні проблеми держави і права. — 2004. - Вип. 19. - С. 229-336.
28. Ємельянова Л. В. Система забезпечення зобов'язань у римському праві // Актуальні проблеми держави і права. - 2002. - Вип. 4. - С. 77-80.

29. Ємельянова Л. В. Трансформація поглядів римських юристів на характер забезпечення належного виконання зобов'язання договірних зобов'язань // *Визначальні тенденції генезису державності і права*. - Миколаїв, 2008. - Вип. 2 - С. 17-28.
30. Ємельянова Л. В. Характер відповідальності за порушення договірних зобов'язань у римському праві // *Актуальні проблеми політики*. -2001.-Вип. 12. - С. 398-402.
31. Кирпичов О.А., Соловйова В.В. Римське приватне право: навч. посіб. — Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. — 320 с.
32. Косарев А.И. Римское право. - М., 1986.
33. Лоський К. Історія і система римського приватного права. Т.І: Історія джерел римського права. - Київ; Відень: Історія і право, 1921.
34. Миньо М. Договір найму за римським правом як консенсуальний контракт / Миньо М. // *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. – 2014. – Вип. 60. – С. 91-96.
35. Миньо М. Еволюція договору найму в Давньому Римі / Миньо М. // *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. – 2014. – Вип. 59. – С. 102-107.
36. Миньо М. Застосування термінів «найм» і «оренда» в римському приватному праві, їх рецепція та вживання в Україні / Миньо М. // *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. – 2013. – Вип. 58. – С. 88-94.
37. Миньо М. Інститути зобов'язального права у Давньому Римі: питання теорії / Миньо М. // *Актуальні проблеми теорії та історії прав людини, права і держави : Матеріали Міжнар. щоріч. наук. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів, присвяченої пам'яті видатних вчених-юристів П. О. Недбайла, О. В. Сурілова, В. В. Копейчикова (м. Львів, 18-19 листопада 2011 р.) / за заг. ред. В. М. Дрьоміна, В. О. Тулякова*. – Одеса : Фенікс, 2011. – С. 16-18.
38. Миньо М. М. Види договору найму за римським правом / Миньо М. М. // *Вісник УжНУ: серія «Право»*. – 2012. – Вип. 19. – Т. 2. – С. 90-91.
39. Миньо М. М. Договір найму за римським правом в українській юридичній літературі / Миньо Микола Миколайович // *Правова система України в умовах державних реформаційних процесів сьогодення : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26-27 жовтня 2012 р.)*. – Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2012. – С. 28-30.
40. Миньо М. М. Об'єкт та предмет договору найму за римським правом / Миньо М. М. // *Теорія та практика сучасної правотворчої та правозастосовної діяльності : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 09-10 листопада 2012 р.) : у 3-х т.* – Харків : ГО ААЮ, 2012. – Т. 1. – С. 28-30.
41. Миньо М. М. Сторони у договорі найму за римським правом / Миньо М. М. // *Вісник УжНУ: серія «Право»*. – 2012. – Вип. 20. – Ч. II. - Т. 2. – С. 31-34.
42. Миньо М. Становлення найму як зобов'язального договору в Давньому Римі / М. Миньо // *Римське право і сучасність : Матер. Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24 травня 2013 р.) / за ред. Є. О. Харитонова*. – Одеса : Фенікс, 2013. – Т. 1. – С. 62-64.
43. Миньо М. Форма договору найму за римським правом / Миньо М. // *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали XX звітної науково-практичної конференції (м. Львів, 6-7 лютого 2014 р.)*. – Львів : Вид. центр юрид. факульт. ЛНУ, 2014. – С. 101-103.
44. Некіт К. Г. Інститут довірчого управління майном: рецепція римського права // *Актуальні проблеми держави і права*. - Одеса: Юридична література, 2008. - Вип. 41. - С. 202-207.
45. Некіт К. Г. Давньоримські категорії «fides» і «aequitas» як підгрунття фидуціарних правовідносин // *Актуальні проблеми держави і права: зб. наук, праць*. - Одеса: Юридична література, 2010. - Вип. 53. - С. 72-78.

46. Новосядло І.Ю. Основні тенденції у регулюванні шлюбно-сімейних відносин у кодифікаціях європейських держав XVIII-XIX ст. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XV регіональної науково-практичної конференції Львівського Університету. – Львів, 2009. – С. 104-105.
47. Омельчук О. С. Суперфіцій та «habitatio» як види прав на чужі речі пов'язані із забезпеченням потреб у житлі: порівняльний аналіз // Актуальні проблеми держави і права. - 2007. - Вип. 31. - С. 199-203.
48. Попсуєнко Л. О. Класифікація релігійних злочинів у системі римського імператорського законодавства IV ст. н. е. // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. - Одеса, 2004. - № 4. - С. 143-146.
49. Попсуєнко Л. О. Кодекс Феодосія - нормативне підґрунтя для п. дальшого розвитку візантійського права // Актуальні проблеми політики. - 2010. - Вип. 40.
50. Попсуєнко Л. О. Щодо історії створення та легалізації юридичних осіб // Держава і право: De lege praeterita, instante, future: 36. наук, праць. - Миколаїв, 2009. - С. 30-31.
51. Прутян Д. С. Види опіки за римським приватним правом // Актуальні проблеми держави і права.-2007.-Вип. 31.-С. 123-127.
52. Прутян Д. С. Інститут опіки за римським правом та його рецепція в сучасному законодавстві України // Юридичний вісник. - 2006. - № 4. -С. 145-151.
53. Савельев В.А. Юридическая техника римской юриспруденции классического периода // Журнал российского права. – 2008. - № 12.
54. Смілянець І. П. Умови дійсності договору за римським правом // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук, праць. - Одеса: Юридична література. - 2008. - Вип. 42, - С. 152-156.
55. Трофомчук Г.І. Римське приватне право: навч. посіб. – Київ, 2005.
56. Федущак–Паславська Г.М. Правові засоби у діяльності римських преторів / Федущак–Паславська Г.М. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XX регіональної науково – практичної конференції (м. Львів, 6 –7 лютого 2014 р.). – Львів, 2014. С. 110 – 111 (0,2 друк. арк.);
57. Федущак–Паславська Г.М. Aequitas і ius naturale як джерела римського приватного права // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. Вип. 23. – Одеса: Юридична література. – 2004. - С. 130-132
- а. Федущак–Паславська Г.М. Деякі засоби юридичної техніки у правовій системі давнього Риму / Федущак–Паславська Г.М. // “Римське право і сучасність: актуальна проблема”: “Римське право як підґрунтя сучасного права Європи” : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 27 травня 2016 р.). – Одеса: «Фенікс», 2016.
58. Федущак–Паславська Г.М. Джерела та основні риси приватного права у Європі періоду середньовіччя // Вісник ЛНУ ім. І.Франка.- Вип. 54. – Львів, 2011. – С.89-96.
59. Федущак–Паславська Г.М. До питання про кодифікації римського права // Римське право і сучасність. Матеріали Міжнародної наукової конференції. – Одеса: Фенікс, 2011. – С. 39-41
60. Федущак–Паславська Г.М. До питання про конвергенцію сучасних правових систем світу: історико-правовий аспект // Вісник ЛНУ ім. І.Франка.- Вип. 51. – Львів, 2010. - С.81-88
61. Федущак–Паславська Г.М. До питання про періодизацію історії розвитку римського права/ Федущак–Паславська Г.М. // Право-Місцеве самоврядування-Економіка. Бидгосько-Львівський випуск. Студії з права, адміністрації та управління Університету Казимира Великого в Бидгощі.- 2016. № 9. С. 19-28.

62. Федущак–Паславська Г.М. До питання про рецепцію римського приватного права в Україні // Вісник Львівського ун-ту. Серія юридична. – Вип. 37. – Львів, 2002. – С. 149-155
63. Федущак–Паславська Г.М. Етичні засади у формуванні // Вісник ЛНУ ім. І.Франка.- Вип. 40. – Львів, 2004. - С.60-67римського права
64. Федущак–Паславська Г.М. Індивідуалізм як принцип формування приватного права західної правової традиції / Федущак–Паславська Г.М. // Римське право і сучасність: Матеріали міжнародної наукової конференції (м. Одеса, 6 червня 2014 р.). – Одеса: «Фенікс», 2014. С. 21 – 24. (0,2 друк. арк.). Федущак–Паславська Г.М. Особливості конструкції правопорушення у правовій системі давнього Риму / Федущак–Паславська Г.М. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XXI регіональної науково–практичної конференції (м. Львів, 6 –7 лютого 2015 р.). – Львів, 2015. Ч.1. – С. 129 – 132. (0,2 друк. арк.)
65. Федущак–Паславська Г.М. Інститути речового права у римському приватному праві // Вісник Львів. ун-ту. Серія юридична. – Вип. 38. – Л., 2003. - С. 33-39
66. Федущак–Паславська Г.М. Конструкція суб'єкта права у давньому Римі та у правових системах романо-германського типу // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XV регіональної науково-практичної конференції Львівського Університету. – Львів, 2009. С. 95-98
67. Федущак–Паславська Г.М. Місце римського приватного права в історії європейського права // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць. – Одеса: Юридична література, 2002. – Вип. 13. – С. 139-144
68. Федущак–Паславська Г.М. Основні засади спадкування за римським приватним правом // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали X регіональної наук.-практичної конференції. – Львів, 2004. - С. 69-70
69. Федущак–Паславська Г.М. Право власності та інші речові права у Римі та у правових системах романо-германського типу // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XVII регіональної науково-практичної конференції Львівського Університету. – Львів, 2011. С. 93-94
70. Федущак–Паславська Г.М. Правові конструкції у римському праві // Римське право і сучасність (Шерешевські читання) Матеріали Міжнародної наукової конференції. Одеса:Фенікс. 2010. С.31-35
71. Федущак–Паславська Г.М. Роль римського права у формуванні сучасного українського правника // Римське право та правова культура Європи. Люблін.- 2008. С.130-131
72. Федущак–Паславська Г.М. Становлення і розвиток *ius honorarium* як системи приватного права в Римі // Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць – Одеса: Юридична література, 2003. - С. 75-79
73. Федущак–Паславська Г.М. Становлення і розвиток правових конструкцій у давньому Римі // Вісник ЛНУ ім. І.Франка.- Вип. 52. – Львів, 2011. - С.120-126
74. Форманюк В. І. До питання про греко-римське право як підґрунтя сімейного права України // Актуальні проблеми держави і права. - 1999.-Вип. 6.-С. 106-109.
75. Форманюк В. І. До питання про чинники формування Візантійського шлюбно-сімейного права // Актуальні проблеми держави і права. -2001.-Вип. 11.
76. Форманюк В. І. Правове регулювання стосунків між подружжям під час формування Візантійської системи шлюбно-сімейного права // Актуальні проблеми політики. - 1999. - Вип. 5. - С. 236-239. (співавтор Матвеєнко Т.Є.)
77. Форманюк В. І. Утримання в римському праві // Актуальні проблеми держави і права. - 2004. - Вип. 23. - С. 132-135. (співавтор Єрмолов Г. А.)
78. Харитонов Є. Рецепція римського права і європейські системи приватного права // Актуальні проблеми держави і права. - Вип. 13. - Одеса: Юрид. літ., 2002. - С. 51-59.

79. Харитонов Є. О. Візантійське сімейне право та його вплив на регулювання шлюбно-сімейних відносин в Україні /Харитонов Є.О., Форманюк В.І. // Актуальні проблеми політики. - 1998. - Вип. 3. - С. 79-84.
80. Харитонов Є. О. Візантійський тип духовності і Україна // Проблеми політики. - 1999. - Вил. 5. -С. 249-254.
81. Харитонов Є. О. Рецепція римського права у сучасному цивільному праві України // Римське право та правова культура Європи. - Люблін: Видавництво Люблінського католицького університету, 2008. – С. 77-86.
82. Харитонов Є. О. Рецепція римського приватного права у сучасному цивільному праві України // Часопис цивілістики, 2007. - № 5. - С. 7-13.
83. Харитонов Є. О. Школа рецепції римського права в Одеській національній юридичній академії // Наукові праці Одеської національної юридичної академії. - Том 1. - Одеса, 2002. - С. 44-64.
84. Харитонов Є. О., Гейко М.О. Характерні риси рецепції римського права у англійській правовій традиції // Актуальні проблеми держави і права. - Вип. 31. — Одеса: Юридична література, 2007. - С. 5-9.
85. Харитонova (Матвєєнко) Т. Є. «Yus» як джерела шлюбно-сімейного права у Східній Римській імперії у IV-V ст. // Актуальні проблеми держави і права: зб. наукових праць. Частина II. - Одеса, 1999.-Вип. 6.-С. 138-142.
86. Харитонova (Матвєєнко) Т. Є. Греко-римське право доби Юстиніана // Актуальні проблеми держави і права. - 2000. - Вип. 13. - С. 59-63.
87. Харитонova (Матвєєнко) Т. Є. Система договорів пізнього римського права // Актуальні проблеми держави і права. - 2000. - Вип. 9. - С. 268- 271. (співавтор Смельянова Л. В.)
88. Харитонova Т. Є. До визначення співвідношення сервітуту та емфітевзису // Актуальні проблеми держави та права. - 2006. - Вип. 29. - С. 30-35.
89. Харитонova Т. Є. Проблеми питання створення Дігест Юстиніана // Актуальні проблеми держави і права. - 2002. - Вип. 16. - С. 3 84-187.
90. Харитонova Т. Є. Систематизація Юстиніана як приклад рецепції римського права // Актуальні проблеми держави і права. - 2004. - Вип. 23.-С. 140-144.
91. Цибульська О. Ю. Рецепція основних засад універсального і сингулярного спадкового наступництва за римським приватним правом у цивільному законодавстві України // Актуальні проблеми держави і права. - Одеса: Юридична література, 2008. - Вип. 41. - С. 135- 139.
92. Черниловский З.М. Лекции по римскому частному праву. – М., 1991.
93. Jońca M/ Prawo rzymskie. Marginalia : monografia / Maciej Jońca. - Lublin : W-wo KUL, 2015. - 453 s.
94. Kuryłowicz M. Historia i wspolczesnosc prawa rzymskiego. - Lublin: Wydawnictwo lubelskie, 1984.
95. Osuchowski W. Rzymskie prawo prywatne. Zarys wykladu. – Warszawa, 1986.
96. Wolodkiewicz W., Zablocka M. Prawo rzymskie. Instytucje. – Warszawa, 2000.

#### 14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Основи римського приватного права : підруч. / за заг. ред. В.І. Борисової, Л.М. Баранової. – Харків : Право, 2008. – 224 с. Режим доступу: [http://library.nlu.edu.ua/POLN\\_TEXT/KNIGI/Rimskpravo.pdf](http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/Rimskpravo.pdf)
2. Задорожний Ю.А. Основи римського приватного права : курс лекцій. – К., 2009. Режим доступу: <http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2009/zadorow.pdf>

3. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римське право : підруч. / О.А. Підпригора, Є.О. Харитонов. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 528 с. Режим доступу: <http://yurincom.com/files/content/RimPravo.pdf>
4. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римське право : підруч. / О.А. Підпригора, Є.О. Харитонов. – К., 2003. Режим доступу: [http://www.big-lib.com/book/1\\_rimske\\_pravo](http://www.big-lib.com/book/1_rimske_pravo)

### **Бібліотечно-бібліографічні ресурси**

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ : Бібліотечно-бібліографічні ресурси: Бібліографічний моніторинг. - Режим доступу до електронних документів: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ : Бібліотечно-бібліографічні ресурси :  
Бібліотечні Інтернет - ресурси. - Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. - Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. Режим доступу до електронних документів: [http://www.nbuv.gov.ua/db/library\\_db.html](http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html).
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту: Система каталогів і картотек : Каталог книжкових видань : Пошук у електронному каталозі. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html>.
6. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.
7. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.lsl.lviv.ua/>.
8. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка: веб-сайт. -Режим доступу до електронних ресурсів : <http://library.lnu.edu.ua/ver2/index2.php>.
10. Юридична наукова бібліотека "Спарк" : Каталог. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.lawlibrary.ru/poisk.php>.

### **Журнальні ресурси**

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Наукова періодика України. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Наукова періодика України : Вісник Львівського університету. Сер. юридична : Архів номерів. – Режим доступу до електронних ресурсів : [http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc\\_Gum/Vlnu\\_yu/texts.html](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlnu_yu/texts.html).
4. Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка : веб-сайт : Студентам : Вісник Львівського університету, серія юридична. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://law.lnu.edu.ua/studentam/journal/>.
6. Юридичний журнал : сайт журналу. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.justinian.com.ua/>.